КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра історії світового українства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
з науково-педагогічної та навчальної роботи
_____
«17» 09 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Туристична дипломатія і культурна зовнішня політика зарубіжних держав та України

галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
спеціальність	**032 Історія та археологія**
освітній рівень	**Бакалавр**
освітня програма	**Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм**
вид дисципліни	**основна**

Форма навчання	**денна**
Навчальний рік	**2020/2021**
Семестр	**2**
Кількість кредитів ECTS	**3**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**українська**
Форма заключного контролю	**залік**

Викладачі: **Чекаленко Людмила Дмитрівна,** доктор політичних наук, професор

Пролонговано: на 20_21_/20_22_н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20_22_/20_23_н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ - 2020

Розробники: **Чекаленко Людмила Дмитрівна,** доктор політичних наук, професор

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри проф.
_____(Володимир СЕРГІЙЧУК)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету
Протокол № 7 від 11.09 2020 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Наталія ТЕРЕС

ВСТУП

1. **Мета дисципліни**: формування у здобувачів знань про історію, передумови, головні напрямки, тенденції та перспективи туристичної дипломатії як одного з інструментів зовнішньої політики XXI століття, чинників, які обумовили зростання важливості туристичної дипломатії як «м'якої сили» у міждержавних та міжкультурних відносинах; знайомство з основами культурної зовнішньої політики зарубіжних держав та України.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

– *Знати* основні етапи історії України, всесвітньої історії, української та зарубіжної етнології.
– *Вміти* аналізувати наявну документальну базу з історії, статистичні дані, опрацьовувати наукову літературу. зокрема й іноземну, проводити пошукову роботув архівах і бібліотеках, відділах картографії та бібліографії; опрацьовувати газетні і журнальні фонди.
– *Володіти елементарними навичками* вибору методів та підходів до аналізу явищ матеріальної і духовної культури, історичного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

3. **Анотація навчальної дисципліни:**

Дисципліна має комплексний і міждисциплінарний характер, передбачає вивчення відносно нового напряму у міжнародних відносинах, пов'язаного не тільки з діяльністю окремих інституцій, але й з міжкультурною комунікацією, що виникає в процесі переміщення мільйонів туристів, новими методами популяризації.

4. **Завдання (навчальні цілі)**:
Навчальна дисципліна «Туристична дипломатія і культурна зовнішня політика зарубіжних держав та України» сприяє формуванню й поглибленню таких компетентностей:

СК7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.
СК8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.
СК15. Вміти проводити системний аналіз сучасного стану та перспектив історико-культурного туризму України та країн світу.
СК16. Вміти виявляти та впроваджувати історико-культурні ресурси України та країн світу в туристичну практику.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	**Форми (та/або методи і технології)**	**Методи оцінювання та**	**Відсоток у підсумковій**

Код	Результат навчання	викладання і навчання	пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	оцінці з дисципліни
1.1	*основні поняття, терміни та становлення наукових знань про туристичну дипломатію;*	*Лекція, семінарське заняття*	*Тест, бліц-опитування, виконання творчих самостійних робіт, презентація*	*50%*
1.2	*основні напрямки та характерні особливості культурної зовнішньої політики зарубіжних держав та України;*	*Лекція, семінарське заняття, самостійна робота*		
1.3	*базові норми етичних та естетичних засад в міжнародній туристичній діяльності;*	*Лекція, семінарське заняття*		
2.1	*вміння аналізувати основні результати міжнародної туристичної діяльності різних країн світу;*	*Лекція, семінарське заняття*		
2.2	*вміння аналізувати результати міжнародної туристичної діяльності України;*	*Лекція, семінарське заняття, аналітична робота*		
2.3	*вміння інтерпретувати результати наукових досліджень в галузі туристичної дипломатії та культурної зовнішньої політики;*	*Лекція, семінарське заняття*		*30%*
3.1	*навички підготовки та виконання тематичних досліджень, обробки даних та розробки висновків з питань туристичної дипломатії за культурної зовнішньої політики;*	*Лекція, семінарське заняття*		*10%*
3.2	*удосконалення навичок та вмінь щодо оприлюднення нових знань стосовно розвитку туризмознавства;*	*Лекція, семінарське заняття*		*10%*
4.1	*здатність критично вивчати наукові бази даних та інші відповідні джерела інформації при дослідженні наукового доробку в царині туристичної дипломатії та культурної зовнішньої політики;*	*Лекція, семінарське заняття*		
4.2	*приймати і обгрунтовувати рішення стосовно нововпроваджень та розробки нових підходів в сфері туристичної дипломатії та нести відповідальність за пропозиції на основі доброчесності та норм професійної етики;*	*Лекція, семінарське заняття*		

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання *(необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)*

Результати навчання дисципліни (код) / рамні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2
01. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний період або ему (в тому числі з краєзнавства, історико-культурного туризму та екскурсійної).	+	+	+				+	+	+	+
0. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології ема, краєзнавства та історико-культурного туризму), а також здійсненні х видів педагогічної діяльності.	+	+		+	+			+		
2. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, дських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.	+	+			+					
3. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів ни, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та ональних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та урних цінностей.		+								
4. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, ювати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та логії (зокрема, краєзнавства, екскурсознавства та туризмознавства).		+				+				

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

	Min	Max
Робота на лекційному занятті (РН 1.1-1.3)	„7” х 2 = 14	„15” х 2 = 30
Модульна контрольна робота 1 (РН 1.1-1.3, 2.1-2.3)	8	15
Модульна контрольна робота 2 (РН 2.1-2.3, 3.1, 4.1)	8	15
Самостійна робота у вигляді презентації (РН 1.1-1.3)	4	10
Реферат (РН 2.1-2.3, 3.1, 4.1)	6	10
Всього:	**40**	**80**

Модульна контрольна робота передбачає тестові завдання (60% оцінки за роботу) та відкриті питання (40% оцінки).

Самостійна робота виконується командою у складі 2-3 здобувачі. Результати роботи з відповідної теми презентуються на лекційному занятті. Кінцевий варіант роботи у вигляді презентації може бути оформлений після заняття, на якому її було презентовано.

- підсумкове оцінювання у формі заліку: залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж семестру. Максимальна кількість балів, які можуть бути отримані здобувачем, – 20 балів.

– *Оцінюються такі результати навчання здобувача:* вміти критично використовувати наукові бази даних та інші відповідні джерела інформації; вміти здійснювати історико-екскурсознавчий аналіз з метою детального вивчення та дослідження відповідних проблем;

– *Форма проведення заліку* – письмова; види завдань – тести та такі види питань, що потребують розгорнутої відповіді.
– *Мінімальний пороговий рівень оцінки, за яким залік вважається складеним,* – **20 балів.**

7.2 Організація оцінювання: Контроль знань здобувача здійснюеться за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані під час роботи на лекційних заняттях; бали. отримані за викопання індивідуальних завдань (рефератів); бали, отримані під час модульного контролю, а тако ж балн, отрнмані під час складання завдань підсумкового контролю (заліку).

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1(ЗМ1) входять: вступ до курсу, теми 1–4,у змістовний модуль 2 (ЗМ2)– теми 5–8.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (контрольні роботи, усне опитування, реферати) і підсумкове оцінювання (залік). Загальна сума балів — 100 (із них, семестрове оцінювання — максимум 80 балів; підсумкове оцінювання (залік) — максимум 20 балів.

Самостійна робота

Основним завданням самостійної роботи с розширення та поглиблення здобувачами теоретичних знань з дисципліни та отримання практичних вмінь самостійного пошуку, вивчення та аналізу різноманітних історичннх джерел та наукової історичної літератури.

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними *як* окремих тем, так і деяких розділів тем програми курсу. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється під час оцінювання письмових завдань і перевірки самостійноі роботи, модуль них контрольних робіт. Виконання самостійної роботи перевіряється у вигляді письмового розкриття одного питання із псреліку питань, даних для самостійної роботи до ЗМ.

Виконання письмового завдаііня з перевірки самостійної роботи студентів оцінюється в діапазоні від 1 до 10 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 6-10 балів:
- питання обгрунтоване 2-7 балів;
- робота переважно компілятивного рівня 4-5 балів;
- розкритий лише окремий аспект 1-4 бали.

Перелік питань для самостійної роботи викладач надсилає електронною поштою після проведення першої лекції.

Модульний контроль

У курсі передбачено 2 змістових модуля та 2 модульних контрольних роботи. По завершенні вивчення змістових модулів студент складає модульний контроль (МК). Участь всіх здобувачів в контрольному заході обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі та виконується на останньому занятті змістового модуля. Тест містить 15 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, яку можна набрали за МК — 15 балів.

Залік

На передостанній лекції з дисципліни з усього обсягу пройденого і відведеного на самостійну роботу здобувачів матеріал у проводиться підсумкова контрольна робота (2 завдання). Здобувач повинен дати письмову розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання підсумкової контрольної роботи (від 1 до 10 балів за одне завдання):

Відповідь повна, подане власне бачення проблеми	9 — 10 балів;
Відповідь відображає знання фактичного матеріалу	6 — 8 балів;
Відповідь фрагментарна, відображені лише окремі аспекти проблеми	4 — 5 балів;
Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі	2 — 3 балів;
Відповідь містить значні помилки елементарного рівня	1 бал.

Бали, які отримані здобувачем на підсумковій контрольній роботі, додаються до балів набраних здобувачем за результатами семестрового оцінювання (модульні контрольні роботи, письмові завдання самостійної роботи).

Умовою допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) с отримання здобувачем під час семестрового оцінювання не менше 40 балів *(критично-розрахунковий мінімум).* При цьому обов'язковим є успішне виконання модульних контрольних робіт та індивідуальних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Рекомендований мінімум для допуску до написання підсумкової контрольної роботи (заліку) – 40 балів.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються відповідно до чинних в Університеті нормативних документів.

Залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних здобувачів. Здобувач, який набрав суму балів не менше встановленого мінімуму залікових балів (60) має право, за поголженням з викладачем, не виконувати підсумкову контрольну роботу. У випадку, коли студент має бажання збільшити кількість балів (але не більше ніж до 100), він складає залік.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Failed	0-59

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	семінари	С/Р
	Змістовий модуль 1. Туристична дипломатія: концептуальні засади			
1	**Вступ**. **Тема 1.** Предмет, хронологічні межі, проблематика курсу, огляд літератури і джерел.	2		7
2	**Тема 2.** Концепції, завдання та мета туристичної дипломатії та культурної зовнішньої політики держав.	4		7
3	**Тема 3.** Туризм і дипломатична діяльність. Туристична дипломатія як «м'яка сила культури».	4		7
4	**Тема 4.** Туристична дипломатія культурна зовнішня політика: зарубіжний досвід.	3		6
	Модульна контрольна робота 1	***1***		
	Самостійна робота 1			1
	Змістовий модуль 2. Туристична дипломатична діяльність			
5	**Тема 5.** Туристична дипломатія України	4		8
6	**Тема 6.** Інформаційно-рекламне забезпечення туристичної дипломатії та культурної політики	4		8
7	**Тема 7.** Історичні, етнокультурні туристичні продукти та їх місце в системі туристичної дипломатії та культурної зовнішньої політики держав.	4		8
8	**Тема 8.** Дотримання норм ділового етикету, етичних та естетичних засад в міжнародній туристичній діяльності	3		8
	Підсумкова модульна контрольна робота 2	***1***		
	ВСЬОГО	**30**		**60**

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:
Лекцій – 30 год.
Самостійна робота - 60 год.

9. Рекомендовані джерела та література

Основні:

1. Стратегія публічтної дипломатії Міністерства закордонних справ Украі'ни на 2021—2025 роки». URL: https:, mla.nov.timstorane appe sites 1.%oD0%oA 1%D1 0Zo82o 'oD1 "fi80'fiD0%B0%D1 % 82° oD0%E5*'oD0'%B3%D1 0Zo96%D 1%97/nub1ic-dinlomacv-stratcnv.ndf
2. Rисоцький О.Ю. Публlчна дипломатія: конспект лекцій. Частина І. Дніпро: СПД Охотнік, 2020. 56 с.
3. Культура і освіта фахівців туристської ct|іери: сучасні тснденції та прогнози: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (13-14 жовтня 2004 р.). К.: КУТЕП. 2005. 654 с.
4. Політика культурної дипломатії: стратегічні пріоритети для України: зб. наук.-эксперт. матеріалів / за заг ред. О. П. Розумної, Т. В. Черненко. – К.: НІСД, 2016. – 92 с.
5. Процюк М. Публічна та культурна дипломатія як засіб «мякої сили» України: запозичені моделі, реальні кроки та стратегічні пріоритети / М. Процюк // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Випуск 23. Зовиішня позітика і дипломатія: тра.зиції. тренди, досвід. Частина ІІ. Серія «Політичні науки». ЗА заг. ред. В.Г. Ціватого, Н.О. Татаренко. – Київ, 2016. - С.21-29.
6. Війна та туризм. Мат-ли Міжн. Наук.-практ. конф. (Київ, 11 листопада 2022 р.). – К.:ТОВ «Геопринт»,2022. – 319 с.

Додаткові:

1. Історико-культурний туризм: український та зарубіжний досвід. Зб. мат-лів Другої міжн. наук.-практ. конференції (Київ, 11 лютого 2022 р.). / Редкол.: І. Патриляк (голова), М. Маркова, О. Реєнт, В. Капелюшний, І. Ілієв, О. Гончаров, М. Казьмирчук, Р. Конта, А. Коцур, В. Пилипенко, Н. Терес. К. : Вид-во Ліра-К, 2022.
2. Психологія та туризм: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 27 травня 2022 р.) – К.:ТОВ «Геопринт»,2022. – 219 с.
3. Гололобов С.М. Культурна дипломатія як складова державної політики у сфері культури на сучасному етапі українського державотворенн / С.М. Гололобов // «Public Administration and Regional Development» https://pard.mk.ua/index.php/journal
4. Дубов Д. Політика культурної дипломатії як механізм реалізації стратегічних комунікацій держави. Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського: зб. наук. пр. НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. Київ, 2017. Вип. 46. С. 62-73.
5. Міжнародні регіональні процеси та зовнішньополітичні пріоритети України: Колективна монографія / Л. Д. Чекаленко, В. Г. Космина, В. Г. Ціватий / Дипломатична академія України при МЗС України. Київ, 2017. 440 с.
6. Ціватий В. Публічна дипломатія: традиції, тренди та виклики (досвід і пріоритети для України). ***Зовнішні справи.*** URL: http://uaforeignaffairs.com/ua/ekspertna-dumka/view/article/publichna-diplomatiiatradiciii-trendi-ta-vikliki-dosv/
7. Циватый В.Г. Историко-культурный туризм и туристическая дипломатия как глобальная технология культурной индустрии: институциональный и региональный дискурсы. // Історико-культурний туризм: український та світовий досвід: Зб. матеріалів Міжнародної наукової конференції. К.: «Фоліант», 2019. С. 9-14.

8. Социология дипломатии: Гипотеза, структура и тематические исследования: Монография / Милан Язбец, Вячеслав Циватый и др. К., 2015.
9. Шульга М. Освоєння особистістю соціокультурного простору життя через туризм. Соціальний ареал життя особистості. К.: Ін-т соціології НАН України. 2005. С. 196-208.
10. Історичні особливості розвитку міжнародного туризму Іспанії як елементу публічної дипломатії / Фіногенова С., Коцан Н., Коцан В.

11. Carta C., Higgott R. Cultural Diplomacy in Europe: Between the Domestic and the International. Springer International Publishing; Palgrave Macmillan, 2020. - XV, 274 p
11. Davis Cross M.K.. Melissen J. European Public Diplomacy: Soft Power at Work, 2013. -XIX. 245 p.
12. Pamment J. British Public Diplomacy and Soft Power: Diplomatic Influence and the Digital Revolution. Palgrave Macmillan, 2016. - XV, 247 p.
13. Impact of tourism on national soft power. URL: https://www.researchgate.net/publication/341617105_IMPACT_OF_TOURISM_ON_NATIONAL_SOFT_POWER
14. Trends in the development of international tourism in the current context of globalization. Editors: Jadwiga Ratajczak, Victoriia Tsypko. *Collective Scientific Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole*, 2020; ISBN 978-83- 66567-07-8; P. 215, illus., tabs., bibls.